

**ELEKTRONİK HABERLEŞME
SEKTÖRÜNDE GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme
Dairesi Başkanlığı**

Mayıs 2013

SAYI: 65

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ.....	i
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER	1
ALMANYA	1
FRANSA.....	11
HOLLANDA.....	13
İTALYA.....	14
KORE	15
İNGİLTERE	16
İRLANDA.....	19
İSPANYA.....	19
ABD	20
2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER.....	22
BEREC	24
CEPT	25
OECD.....	27

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

ŞEKİL 1: FRANSA ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE 1998-2013 YILLARI ARASINDAKİ İSTİHDAM RAKAMLARI.....	12
---	----

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

ÇİZELGE 1: VDSL2'NİN YAYILIMI İÇİN ÖNERİLEN KURALLAR	4
ÇİZELGE 2: ESKİ VE ÖNERİLEN YENİ AYLIK YEREL AĞ ÜCRETLERİ (€).....	8
ÇİZELGE 3: FTTH ÖNERİLEN SİMETRİK ERİŞİM YÜKÜMLÜLÜKLERİ	14

YÖNETİCİ ÖZETİ

Diğer ülke ve uluslararası kuruluşların/birliklerin tecrübelerinden istifade edilmesi ve gündemlerinin takip edilmesi amacıyla söz konusu ülkelerin, uluslararası kuruluş ve birliklerin elektronik haberleşme sektörlerindeki gelişmelerden derlenen “Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanmakta ve kamuoyuna duyurulmaktadır.

2013 yılının ilk bülteninden itibaren, düzenleme konularında önemli yere sahip Avrupa ülkelerinin takibine devam edilmekle birlikte, aynı zamanda ABD ve Kore gibi özellikle genişbant altyapılarının gelişmiş olduğu ülkelerdeki düzenlemeler ile elektronik haberleşme sektörüne ilişkin uluslararası kuruluş ve birliklerin gündemlerinin de takip edilmesinin katkı sağlayacağı düşüncesiyle, bu tür kuruluşlar ve yukarıda zikredilen ülkelerdeki gelişmelere de bültende yer verilmeye başlanmıştır.

Bu kapsamda; 2013 yılı Mayıs ayı bülteninde Almanya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İtalya, İspanya, Kore ve ABD gibi ülkeler ile CEPT (European Conference of Postal and Telecommunications Administrations, Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı), BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications, Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyicileri Grubu) ve OECD (Organization for Economic Cooperation and Development, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) gibi uluslararası kuruluş ve birliklerdeki gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında genel olarak; Cullen International Telecom Big Five Update ve BMI Europe Telecommunication Insight raporlarının yanı sıra ilgili ülkelerin düzenleyicilerinin ve uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfalarından faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2013 Mayıs Ayı Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteninde yer alan gelişmeler aşağıda özetlenmektedir:

- Almanya Düzenleyici Kurumu BNetzA, VDSL2 (Çok yüksek bit hızlı sayısal abone hattı²) teknolojisinin yayılımı için kuralları belirleyen bir taslak kararı 10 Mayıs 2013 tarihine kadar kamuoyu görüşüne açmıştır.
- BNetzA; Deutsche Telekom'un mevcut (PSTN) referans arabağlantı teklifi için değişiklikler ve Yeni Nesil Şebeke (NGN) IP arabağlantısı için yeni bir referans arabağlantı teklifi konusunda 12 Nisan 2013 tarihine kadar kamuoyu görüşü almıştır.
- BNetzA ayrıştırılmış yerel hatlara erişim için aylık ücretlerde sadece hafif değişiklikler önermektedir.
- Fransa'da ARCEP, 23 Mayıs 2013 tarihinde Fransa elektronik haberleşme pazarına ilişkin bir takım veriler açıklamıştır. Buna göre 2012 yılında işletmecilerin harcamaları bir önceki yıla göre 2 milyar avro artarak 10 milyar avronun üzerine çıkmıştır.
- 31 Mart 2013 tarihi itibarıyla Fransa'da 1,7 milyon süper hızlı genişbant abone bulunmaktadır. Bu rakam oran olarak üç ayda %22 ve 300 bin abone artışı anlamına gelmektedir. 2012 yılı ilk çeyreğine göre ise artış oranı net %100'dür.
- 31 Mart 2013 itibarıyla Hollanda'da genişbant bağlantıları sayısı 6,65 milyona, pazar büyüklüğü ise 478 Milyon avro'ya ulaşmıştır.
- İtalya Düzenleyici Kurumu Agcom, bir operatörün EPG'ye sahip olup olmadığına bakılmaksızın eve kadar fiber (FTTH) şebekesini sonlandırma ve binaya giriş izni alma yükümlülüklerine ilişkin düzenleme önerisini 15 Mayıs 2013 tarihine kadar kamuoyu görüşüne açmıştır.
- Güney Kore Bilim Bakanlığının, Eylül 2013 tarihinden itibaren Sanal Mobil Operatörlük (Mobile Virtual Network Operators, MVNO) hizmetinin devlet posta hizmet sağlayıcısı tarafından yürütülmesine izin vereceği Yonhap Haber Ajansı tarafından rapor edilmiştir.
- İngiltere mobil hizmetler piyasasında hizmet vermekte olan alternatif şebeke işletmecilerinden biri olan Talk Talk, İngiltere düzenleyici kurumu OFCOM'a

Rekabet Kanunu'nun ikinci bölümü altında yer alan 102. madde kapsamında yaptığı şikâyetinde BT'nin süper hızlı genişbant hizmetlerindeki hâkim konumunu kötüye kullandığını iddia etmiştir.

- İngiltere premium hizmetler düzenleyici kurumu Phonepay Plus, premium hizmetlerin çevrimiçi pazarlanmasında çıkabilecek olası sıkıntılar için 27 Haziran 2013 tarihine kadar bir rehber hazırlamayı amaçlamakta olup hazırlanacak rehberin odaklandığı temel iki konu şeffaflık ve tüketicinin korunmasıdır.
- İngiltere düzenleyici kurumu OFCOM mobil genişbant hizmetler için daha fazla spektrumu kullanılabilir hale getirmek için önemli adımlar atmaya planlamaktadır.
- İrlanda düzenleyici kurumu ComReg tarafından, tüketicilerin BİT beklentilerinin belirlenmesine yönelik 1000 kişi üzerinde saha araştırması yapılmıştır.
- İspanya'da Sanayi Bakanlığı kabul edilecek bir tarihten itibaren elektronik haberleşme hizmetleri (mobil genişbant) için hükümet tarafından ayrılan, revize edilmiş 790-862 MHz bandındaki ulusal frekans planını onaylamıştır.
- FCC'ye bağlı kablolu iletişim bürosu kırsal kesimde genişbant hizmeti sağlayan ve yatırım maliyetini ancak karşılayan işletmeciler adı verilen küçük işletmecilerin maliyetlerini destekleme noktasında karşılaşılan birkaç probleme çözüm aramaktadır.
- FCC bünyesinde hizmet vermekte olan Teknoloji Dönüşüm Politikaları Eylem Gücü (TDPEG) yeni teknolojilerin mevcut iletişim altyapısına adapte edilmesi, buna ek olarak da gerçek dünya örnekleriyle denemeler yapılması için bir kamuoyu duyurusu yapmış olup olası denemelere katılım sağlanmasını ve sonuçlarının kamuoyuyla paylaşılmasını talep etmektedir.
- Avrupa Komisyonu 3 Nisan 2013 tarihinde Avusturya düzenleyici kurumu RTR'den kiralık devre sonlandırma kısmı pazarına ilişkin bir bildirim almıştır. 3 Mayıs 2013'te Komisyon RTR'yi ve BEREC'i bilgilendirerek taslak analizin bir pazara giriş engeli oluşturabileceğini ifade etmiş ve AB mevzuatıyla uyumu konusunda endişelerini ortaya koymuştur.
- Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı (CEPT) ve Dünya Posta Birliği (UPU), teknik işbirliği konularında daha yakın bir şekilde birlikte çalışılması, düzenleyici konularda daha fazla bilginin ve en iyi uygulamaların paylaşılması konularında anlaşmaya varmışlardır.

- OECD, Mayıs ayı sonunda küresel ekonomik durumu raporunu yayımlamıştır. Buna göre, dünya ekonomisi büyümeye devam ederken büyüme, ülkeler ve bölgeler arasında büyük farklılık göstermektedir.
- Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD), 3 Haziran tarihi itibarıyla “Uluslararası Mobil Dolaşım Anlaşmaları” başlıklı bir çalışma raporu yayımlanmıştır. Söz konusu dokümanda iki ya da daha fazla ülke arasında imzalanacak uluslararası mobil dolaşım anlaşmalarında dikkat edilecek hususlar incelenmektedir.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

ALMANYA

A. Sabit Toptan Satış

1. BNetzA'nın VDSL2 Karar Taslağı

Alman Düzenleyici Kurumu BNetzA, VDSL2 (Çok yüksek hızlı sayısal abone hattı²) teknolojisinin yayılımı için kuralları belirleyen bir taslak kararı 10 Mayıs 2013 tarihine kadar kamuoyu görüşüne açmıştır.

Karar Deutsche Telekom (DT) ve alternatif şebeke işletmecilerinin (ANOs) teknolojiyi saha dolaplarından yaymalarına izin verecektir. Prensip olarak, ilk faaliyete geçen işletmecinin yatırımları korunacaktır ancak bu işletmeci, 2 toptan genişbant erişim ürünü sunmak zorunda olacaktır.

Ulusal bazda kamuoyu görüşü alınmasından sonra, BNetzA Avrupa Komisyonunu ve diğer ulusal düzenleyici kurumları taslak hakkında bilgilendirecektir. Nihai karar, fiziksel şebeke altyapı erişimi (pazar 4/2007) konusunda toptan piyasada DT'ye getirilen yükümlülükleri değiştirecektir.

DT, 24 milyon haneyi (Almanya'daki hanelerin % 60'ı) 100 Mbps'ye kadar ulaşan bant genişlikleri ile bağlamak amacıyla 6 milyar avro'luk büyük ölçekli bir yatırım planladığı için değişiklikleri kabul etmiştir.

Alternatif işletmeci derneklerinden alınan tepkiler zihinleri karıştırmaktadır. Telekomünikasyon ve Katma Değerli Servis Sağlayıcıları Derneği VATM'a göre, taslak tüm oyunculara yatırım fırsatları vermektedir ancak toptan satış ürünleri ve yaptırımlar konusunda daha net kurallara gerek duyulacağı için karar DT'nin lehinedir. VATM, alternatif kurallar da önermiştir. Altyapı İşletmecileri Derneği BREKO, rekabetin bozulacağını söyleyerek taslağı güçlü bir şekilde eleştirmiştir. Alman fiber şebeke operatörleri federasyonu BUGLAS taslakla ilgili ciddi endişelerini dile getirmiş ama BNetzA'nın kabul edilebilir bir çözüm bulmaya çalıştığını da kabul etmiştir.

a) Arka plan

DT'nin şebekesindeki temel genişbant teknolojileri, ana dağıtım çatısından (MDF) gelen ADSL (Asimetrik Sayısal Abone Hattı) veya saha dolabından gelen VDSL'dir.

ADSL2+ (Asimetrik Sayısal Abone Hattı 2+), 2.2 MHz'e kadar olan frekansları kullanmaktadır. Saha dolaplarında kullanılan VDSL profilleri bu frekansları iptal etmektedir ve aboneler bu nedenle VDSL teknolojisinin saha dolabında kullanılabilir olacağı alanlarda bile MDF'den ADSL satın alabilmektedirler.

2006 yılından 2009 yılına kadar DT yaklaşık olarak 50 büyük şehirde ve 10,9 milyon hanede (Almanya'daki 40.4 milyon hanenin % 27'si) VDSL2'yi konuşlandırmıştır. 2012 yılı sonu itibariyle DT 0,9 milyon VDSL abonesine sahip olmuştur.

MDF'de yerel ağın ayrıştırılması yaygın olarak kullanılmaktadır. Alternatif işletmeciler mevcut durumda çoğunlukla ADSL ile olmak üzere yaklaşık 9,4 milyon hat kullanmaktadırlar.

Alt ağın paylaşıma açılması, özellikle daha önce yetersiz genişbant kapsamaya sahip olan kırsal alanlarda daha az kullanılmaktadır. ANO'lar 8.200 saha dolabına (DT'nin 330.000 sokak dolabının % 2,5'i) sahiptir ve yaklaşık olarak VDSL2 ile 100.000 ve ADSL ile 50.000 alt hat kullanmaktadırlar.

En çok tartışılan sürümü VDSL2 ITU-T tavsiye kararı G.993.5 tarafından belirlenmiştir. Bu sürüm 192 hatta kadar desteklemektedir ve yaklaşık 500 metreye kadar olan kısa mesafelerde iyi çalışmaktadır. Teknoloji bu nedenle MDF'ler içinde değil saha dolaplarında konuşlanmıştır.

Bazı alternatif işletmeciler gelecekteki "düğüm düzeyinde yönlendirme" donanımının aynı demet içinde birden fazla işletmeciyi ne zaman destekleyeceğine DT'nin sadece yönlendirmeyi yaymak için izin vermesinin tavsiye edilmesini istemektedir. Ancak, BNetzA DT'nin yönlendirme planlarının zaten alternatif işletmecilerin yatırımlarına gölge düşürdüğünü göz önüne alarak açık kurallar belirlemek için hızlı bir karar almayı tercih etmektedir.

b) İlk faaliyete başlayanların çıkarlarının korunmasına yönelik kurallar

BNetzA'nın önerdiği kuralların saha dolabında xDSL için (ADSL, VDSL) hali hazırda kullanılıp kullanılmadığı ve hangi işletmecinin yönlendirmeyi dağıtacağı dikkate alınmaktadır.

Önerilen kurallar ilgili piyasada DT'ye getirilen temel yükümlülükleri değiştirmeyecektir. Özellikle, DT tarafından bazı şehirlerde konuşlandırılan bakır hatlar, fiber hatlar ve OPAL/ISIS hibrid bakır-fiber hatlar için ayrıştırılmış erişim sağlama zorunluluğunu sürdürecektir. DT, MDF ve saha dolabı arasındaki kanallara veya kanal erişiminin mevcut olmadığı yerlerde atıl fibere erişim sağlamak zorunda olacaktır.

Kısıtlamalar sadece aşağıdaki tabloda belirtilen koşullarda 2.2 MHz'den büyük frekansların kullanımı için geçerli olacaktır. MDF'de ADSL için (ADSL2+ dahil) hatların ayrıştırılması bu nedenle herhangi bir şekilde sınırlandırılmayacaktır. Bu durumda sadece ADSL ile bile alt ağın paylaşımına açılması mümkün olacaktır.

Çizelge 1: VDSL2'nin Yayılımı için Önerilen Kurallar

Senaryo	Kurallar
VDSL2'yi ilk önce DT başlatırsa	<ul style="list-style-type: none"> DT, saha dolabında VDSL2 teknolojisi donanımını zaten tesis etmiş ya da 1 yıl içinde kuracağına ilişkin planlarını açıklamıştır. DT uygun bir kablosuz genişbant erişim ürünü sunmaktadır. <p>⇒ DT bu saha dolabından 2.2 MHz'den büyük frekansların kullanımı için erişimi reddedebilecektir.</p>
VDSL2'yi ilk önce alternatif işletmeci başlatırsa	<ul style="list-style-type: none"> Alternatif işletmeci saha dolabında VDSL2 teknolojisi donanımını zaten tesis etmiş ya da 1 yıl içinde kuracağına ilişkin planlarını DT'ye bildirmiştir. Bu alternatif işletmeci uygun bir kablosuz genişbant erişim ürünü sunmaktadır. <p>⇒ DT, diğer alternatif işletmecilerin bu saha dolabından 2.2 MHz'den büyük frekansları kullanmayı istemeleri halinde erişimi reddetmelidir.</p> <p>⇒ DT'ye bu saha dolabından 2.2 MHz'den büyük frekansları kullanması için izin verilmeyecektir ve DT aşağıda bahsedilen özel durumları uygulamazsa alternatif işletmecinin kablosuz genişbant erişim ürünü kullanmak zorunda olacaktır.</p>
Alternatif işletmeci tarafından xDSL (ADSL, VDSL) için halen kullanılan ancak VDSL2 tarafından kullanılmayan saha dolabı varsa	<ul style="list-style-type: none"> DT, saha dolabında VDSL2 teknolojisi donanımını yerleştirmiştir. DT uygun bir kablosuz genişbant erişim ürünü sunmaktadır. İlgili şehirde (telefon numara sistemi alanı) DT, VDSL2 için alternatif işletmecinin kurduğundan daha fazla sayıda saha dolabı tesis etmiştir. İlgili şehirde binaların en azından %75'i DT'nin şebekesinden fiziki olarak ayrı olan alternatif bir sabit şebeke erişimine sahiptir. <p>⇒ Bir alternatif işletmeci üç ay içinde kendi şebekesi üzerinde VDSL2'yi kuracağını ve uygun bir kablosuz genişbant erişim ürünü sunacağını açıklamadıkça, DT en az bir yıl önceden bildirim yapmak suretiyle mevcut alt ağ erişim anlaşmalarını iptal edebilecektir.</p> <p>⇒ Alternatif işletmeci dolap içinde xDSL (ADSL, VDSL) donanımını zaten tesis etmişse, DT 2016 yılının sonundan önce erişimi iptal etmeyecektir.</p> <p>⇒ Alternatif işletmeci son kullanıcılarını DT'nin kablosuz genişbant erişim ürününe taşırsa, DT taşıma tamamlanmadan önce VDSL2'yi başlatmamalıdır.</p>
DSL için hem DT hem de alternatif işletmeciler tarafından halen kullanılan saha dolabı varsa	<ul style="list-style-type: none"> Bir saha dolabı hem DT hem de alternatif işletmeci tarafından 10 Nisan 2013 tarihine kadar xDSL ile (ADSL, VDSL) donatılmışsa, <p>⇒ Erişim kısıtlanmamalıdır, örneğin hiçbiri VDSL2'yi başlatmamalıdır.</p> <p>Bu kural sadece saha dolaplarının yaklaşık %2'si için uygulanabilir.</p>
Uygun bir kablosuz genişbant erişim ürünü için gereklilikler	<ul style="list-style-type: none"> İlgili kablosuz genişbant erişim ürünü saha dolabına mümkün olduğu kadar yakın bir noktada seviye 2'de diğer hücreye geçişi olan veri akış erişimi olmalıdır. BNetZA ürünün yeni nesil erişim forumu tarafından geliştirilen özelliklere dayalı olmasını gerekli tutmayacaktır. DT'nin referans teklifi BNetZA tarafından onaylanmalıdır. Alternatif işletmecinin referans teklifinin BNetZA tarafından onaylanması gerekli olmayacaktır ancak DT'nin onaylanmış teklifi ile büyük ölçüde benzer koşullar içermelidir.

2. 2016 Yılı Sonuna Kadar Tamamen IP Tabanlı Olması Gereken Sabit Ara Bağlantı

BNetzA; DT'nin mevcut (PSTN) referans arabağlantı teklifi için değişiklikler ve Yeni Nesil Şebeke (YNŞ) IP arabağlantısı için yeni bir referans arabağlantı teklifi konusunu 12 Nisan 2013 yılına kadar kamuoyu görüşüne açmıştır.

Referans teklifleri IP arabağlantıya geçişi teşvik etmektedir ve PSTN şebekesindeki mevcut 474 arabağlantı noktasının 23 arabağlantı noktasına düşürülmesi için program başlatılmıştır. Ancak, eski PSTN arabağlantısının ve yeni IP arabağlantısının ilke olarak 2016 yılı sonu için planlanan geçiş döneminin sonuna kadar paralel şekilde çalışması tavsiye edilmektedir.

BNetzA'nın Haziran 2013 sonuna kadar referans teklifler üzerinde karar vermesi tavsiye edilmektedir. Ancak, işlem karmaşıktır ve çoğu zaman daha uzun zaman alabilmektedir.

a) Genel konsept: İki paralel şebeke

Sanki DT PSTN şebekesi ile ilgisi olmayan tamamen yeni bir şebeke çalıştırmış gibi, IP arabağlantı kendisine ait referans arabağlantı teklifine, arabağlantı noktaları ve modern YNŞ arabağlantı hatlarına sahiptir.

DT'nin bir son kullanıcısının PSTN'den YNŞ'ye geçişi, bu son kullanıcının yeni bir şebekeye numarasını taşımaya benzetilmektedir. DT, numara taşınabilirliği veritabanında birisi kendi PSTN şebekesi için ve birisi NGN için olmak üzere iki taşıma koduna sahiptir. Alternatif işletmecilerin veritabanında bir arama yapması ve sonra eski veya yeni arabağlantı noktaları üzerinde buna göre çağrıyı devretmesi tavsiye edilmektedir.

b) DT'nin tüm son kullanıcılarının yeni nesil şebekeye geçişi

DT tüm son kullanıcılarını önümüzdeki birkaç yıl içinde YNŞ'ye geçirmeyi planlamaktadır. Ancak, DT henüz konuya ilişkin herhangi bir ayrıntı sunmamıştır. İki

ay önce DT'nin Almanya'daki faaliyetlerinden sorumlu başkanı, Niek Jan van Damme, geçişin 2016 yılı sonuna kadar tamamlanabileceğini açıklamıştır. Daha yeni yapılan bir röportajda ise DT'nin 2018 yılında eski şebekesini kapatmayı planladığını söylemiştir.

Şu an için PSTN ve ISDN ürünlerini sipariş etmek hala mümkündür. DT Webshop, DT'nin perakende ürünlerinin ekseriyeti için üç farklı bağlantı tipi sunmaktadır: Bunlar standart (analog PSTN), evrensel (ISDN) ve IP tabanlıdır.

IP sürümü, bir analog PSTN bağlantı fiyatı konusunda ISDN (üç rakam, aynı anda iki çağrı) ile benzer özelliklere sahiptir. Ancak, elektronik para ödeme sistemleri, alarm sistemleri veya özel kontrollü telefonlar şu anda sadece analog PSTN veya ISDN ile bağlanabilmektedirler.

c) PSTN bağlantı için arabağlantı nokta sayısının 474'ten 23'e düşürülmesi

Mevcut PSTN bağlantı üç katmanlı bir hiyerarşiye dayanmaktadır. En yüksek katman 23 arabağlantı noktasına sahiptir ama işletmeciler yerel bağlantı için sadece en düşük katmandaki 474 arabağlantı noktasında birbirlerine bağlanmak zorunda olduklarında ücret ödemeyi istemektedirler.

28 Mart 2013 tarihinde DT, 1 Nisan 2016'ya kadar beş aşamada mevcut 474 arabağlantı noktasını 23'e düşürme konusundaki planlarını bağlantı ortaklarına bildirmiştir.

Örneğin, Essen kenti şu anda her birine bir yerel bağlantı noktası ile hizmet sunulan dört yerel alana sahiptir. İlk aşamada bu dört yerel alan bir alan içinde birleştirilecektir ve ANO'lar diğer üç arabağlantı noktasını kullanmayı durdurabileceklerdir. Daha sonraki aşamada yerel alan daha yüksek bir hiyerarşi katmanı içinde birleştirilecektir.

Alternatif işletmeciler, DT'nin taşıma politikasını tam olarak takip etmek zorunda değildir ancak sözleşme detayları alternatif işletmecileri bu yolu takip etmeye ve hem PSTN hem de YNŞ referans teklifine dayalı arabağlantı anlaşmaları imzalamaya teşvik etmektedir.

Bu durumda, en düşük (yerel) sonlandırma oranı en yoğun saatlerdeki fiyat 0,36 avro/dk ve yoğun olmayan saatlerdeki fiyat 0,25 avro/dak) şebeke hiyerarşisinin daha yüksek bir düzeyinde yerel trafiği teslim etmek için bile geçerli olacaktır.

Aynı oran YNŞ bağlantısı için de geçerlidir ve DT'nin teklifi alternatif işletmeciler tarafından sonlandırma oranının simetrik uygulanmasını gerektirmektedir.

0,36/0,25 avro/dk oranı bu nedenle uygulamada tek geçerli sonlandırma oranı olacaktır. Yerel/tek transit/çift transitin mevcut farklılaşması sadece YNŞ bağlantı anlaşması imzalamayacak olan alternatif işletmecilere uygulanacaktır.

d) Alternatif şebeke işletmecilerinin yeni nesil şebeke için iki arabağlantı noktası seçmesi

YNŞ bağlantısı iki arabağlantı noktasına dayalıdır ve ikinci arabağlantı noktası sadece yedekleme için gereklidir. Alternatif işletmeci trafiği hangi arabağlantı noktasına göndereceğini serbestçe seçebilmektedir ve arabağlantı ücretleri her zaman aynıdır ancak her bağlantının, diğer bağlantının yok olması durumunda tüm trafiği taşıma kapasitesine sahip olması tavsiye edilmektedir. Telekom 12 yerde arabağlantı noktası sunmaktadır ve her alternatif işletmeci bu arabağlantı noktalarının ikisini seçebilmektedir.

DT'nin son kullanıcılarının YNŞ'ye geçişinin hızlanmasıyla birlikte PSTN arabağlantı noktaları üzerindeki trafik azalacaktır ve YNŞ arabağlantı noktaları üzerindeki trafik artacaktır.

Tüm son kullanıcılar YNŞ'ye geçtiğinde PSTN arabağlantı noktaları hükmünü yitirecektir. Ancak, DT henüz PSTN arabağlantısının ne zaman tamamen kapatılacağını açıklamamıştır. Yeni yapılan bir röportaja göre, bu 2018 yılında gerçekleşebilecektir. DT en azından 2016 yılı sonuna kadar arta kalan 23 PSTN arabağlantı noktasının sürdürüleceğini garanti etmektedir.

3. Yerel ağ için yeni ücretler

BNetzA ayrıştırılmış yerel hatlara erişim için aylık ücretlerde sadece küçük değişiklikler önermektedir.

Hesaplama BNetzA'nın önceki kararlarında olduğu gibi uzun dönemli artan maliyet modeline (LRIC model) dayanmaktadır. Yeni ücretler yaklaşık iki yıllık süre yerine üç yıl boyunca geçerli olacaktır.

Çizelge 2: Eski ve Önerilen Yeni Aylık Yerel Ağ Ücretleri (€)

	Nisan 2009- Mart 2011	Nisan 2011- Haziran 2013	Temmuz 2013- Haziran 2016 (önerilen)
Ana dağıtım çatısında (MDF) yerel ağın ayrıştırılması	10,20	10,08	10,19 (+ %1)
Saha dolabında alt yerel ağın ayrıştırılması	7,21	7,17	6,79 (- %4)

Tek seferlik ücretler ve paylaşımlı erişim ücretleri bu taslak karar kapsamında değildir. Bu ücretler, Haziran 2014 tarihine kadar olan dönem için düzenlenmiştir.

BNetzA, saha dolaplarına, kanallara ve atıl fibere erişim için yeni ücretler konusunda da bir taslak karar sunmuştur. Saha dolabında bir yuva için aylık kira 132,42 avro'dan 107,23 avro'ya düşürülecektir. Kanal erişim fiyatları değişmeden kalacak (metre başına aylık 0,09 avro) ve atıl fiber için fiyatlar % 3,6 oranında azalacaktır.

B. Almanya'da Mobil Sonlandırma Ücretleri

BEREC Almanya'da mobil sonlandırma ücretleri (MTR) konusunda Avrupa Komisyonu'nun ciddi kuşkusunu paylaşmaktadır ve BNetzA'nın herhangi bir kademeli geçiş olmadan saf uzun dönemli artan maliyet modeli (pure LRIC model) metodolojisi temelinde ücretleri ayarlamasını önermektedir.

Tartışılan konu Almanya düzenleyici kurumu BNetzA'nın sabit ve mobil sonlandırma ücretleri konusunda Komisyonun tavsiye kararından sapan bir maliyet yöntemini kullanmayı sürdürüp sürdüremeyeceğidir:

- BNetzA bu konumunu ulusal düzenleyici kurumun Komisyon önerisinden sapabileceği görüşüyle savunmaktadır.

Almanya düzenleyici kurumu neden saf LRIC yöntemini uygulamadığını ortaya koymaya çalışmaktadır.

BNetzA tavsiyenin diğer şartlarını uygulamıştır. Ücretler yeni aşağıdan yukarıya maliyet modellerine (bottom-up cost models) ve simetri ilkesine dayanmaktadır.

- 2009 yılında Komisyon tarafından belirtilen nedenler için BEREC Komisyonun önerisini kabul ettiğinde, saf LRIC modelinin daha iyi bir yöntem olduğunu düşünmekteydiler.

Komisyon ve BEREC'e göre, ulusal düzenleyici kurumlar sadece kararlarını ulusal koşullara dayandırdıklarını kanıtlayabilirlerse, saf BU-LRIC modelinden sapabilmektedirler ve BNetzA bu kanıtı sağlamada başarısız olmuştur.

Aynı nedenle 8 Nisan 2013 tarihinde Komisyon, DT'nin önerilen sabit sonlandırma ücretlerine (FTRs) faz II soruşturması açmıştır. BEREC altı hafta içinde bu oranlar hakkında bir görüş vermek zorundadır.

BNetzA da alternatif işletmecilerin sabit sonlandırma ücretleri konusunda taslak kararlarını bildirmek zorundadır. BNetzA'nın yanı sıra, Komisyonun da bu bildirimde faz II soruşturması açması beklenmektedir.

C. Perakende – Şebeke Tarafsızlığı

Sabit ücret sözleşmelerini ortadan kaldırmak konusunda DT'nin planları şebeke tarafsızlığı hakkında bir tartışmaya neden olmuştur.

22 Nisan 2013 tarihinde DT, 2 Mayıs'tan itibaren tüm yeni perakende genişbant sözleşmelerinin aylık bir trafik limitine sahip olacağını duyurmuştur. Örneğin, 16 Mbps'a kadar bant genişliğine sahip olan sözleşmeler 75 GB kotaya sahip olacaktır. Abone bu sınırı aşarsa, bant genişliği ayın geri kalanı için 384 kbps ile sınırlı olacaktır.

DT'ye göre, yeni sınırlama muhtemelen 2016'dan önce uygulanmayacaktır. DT, VDSL perakende sözleşmelerinde zaten benzer maddelere sahiptir ancak onları uygulamamaktadır. Şu an için, sınırlama sadece yeni sözleşmeler için geçerli olacaktır. Ancak, DT YNŞ'ye tüm mevcut abonelerini geçirmeyi ve 2018 yılına kadar tüm abone sözleşmelerinde trafik sınırlarını dahil etmeyi planlamaktadır.

DT, eğlence amaçlı IPTV platformunu ve VoIP hizmetlerini sınırlamadan muaf tutmayı planlamaktadır.

DT'nin planları şebeke tarafsızlığı üzerine bir tartışmayı başlatmış ve Ekonomi Bakanı Philipp Rösner ve Tüketicinin Korunması ile ilgili Bakan Ilse Aigner dahil olmak üzere politikacılardan gelen kaygılı yorumlara neden olmuştur.

DT, eleştiricilerin sınırsız trafik hacmi hakkını pekiştirmek için "şebeke tarafsızlığı" ve "rekabeti sağlama" terimlerini suistimal ettiklerini iddia etmektedir. DT diğer hizmetlerde ayrımcılık yapmayacaktır. DT'nin Videoload (talebe bağlı görüntü hizmeti) veya bulut bilişim gibi hizmetleri trafik hacmi limitinden muaf olmayacaktır. Sadece aboneler bu hizmetler için ekstra ödeme yaptıkları için eğlence ve VoIP ürünleri farklı şekilde uygulanacaktır.

DT, perakende iş koşulları için BNetzA'nın onayına gerek duymamaktadır. Ancak, BNetzA düzenleyici müdahalesi için olası bir ihtiyacı araştırmaktadır ve DT'den planlarını açıklamasını istemiştir. Rekabet Kurumu Bundeskartellamt, henüz konuyla ilgili yorumda bulunmamıştır.

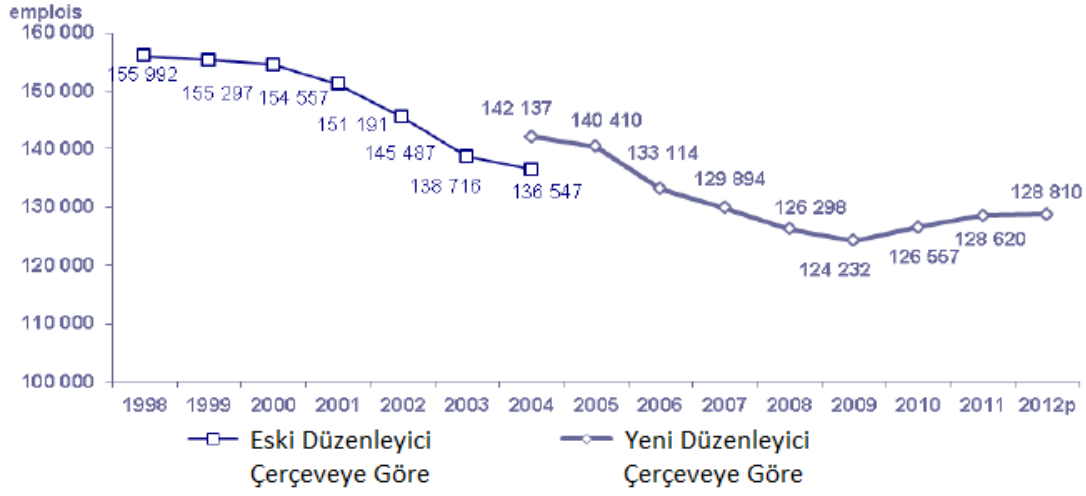
Ayrı olarak, 11 Nisan 2013 tarihinde BNetzA abonelerin gerçek genişbant hızları ve kalitesi konusunda bir çalışma ile vaat edilen genişbant hızları hakkında perakende sözleşme koşullarının bir değerlendirmesini yayınlamıştır. BNetzA bu ölçüm kampanyasını da genişletmiş ve internet kullanıcılarından hizmet sağlayıcılarının bazı uygulamalar için bant genişliğini azaltıp azaltmadıklarını kontrol etmelerini istemiştir.

1. 2012 Yılına İlişkin Genel Pazar Verileri

ARCEP, 23 Mayıs 2013 tarihinde Fransa elektronik haberleşme pazarına ilişkin bir takım veriler açıklamıştır. Buna göre 2012 yılında işletmecilerin harcamaları bir önceki yıla göre 2 milyar avro artarak 10 milyar avronun üzerine çıkmıştır. Bu rakam, Fransa telekomünikasyon piyasasının serbestleştirildiği 1998 yılından sonraki en büyük seviyeye gelmiştir. Bu artışın bir bölümü 4G yetkilendirmelerinden kaynaklanmaktadır. 2011 yılında 2.6 MHz bant lisansları için 936 milyon avro ödeme yapılırken, 800 MHz bant frekansları için 2012 yılında 2,6 milyar avro ödeme yapılmıştır. Yüksek hızda mobil için (şebeke, frekans lisansları vs.) yaptıkları yatırımlar 2011 yılında 2,4 milyar avro iken 2012 yılında bu rakam 4 milyar avroya yükselmiştir.

İstihdam artışı 2010 yılında %1,6, 2011 yılında %1,2 olurken, 2012 yılında elektronik haberleşme sektöründe istihdam edilenlerin sayısı 2011 yılına göre sadece %0,1 oranında artış gösterebilmiştir. Aralık 2012 tarihi itibarıyla işletmecilerde toplam 129 bin kişi çalışmaktadır.

Şekil 1: Fransa Elektronik Haberleşme Sektöründe 1998-2013 Yılları Arasındaki İstihdam Rakamları

Kısmen sonlandırma ücretlerindeki azalma nedeniyle 2012 yılında elektronik haberleşme sektöründe toptan ve perakende seviyedeki gelirler bir önceki yıla göre yaklaşık %3,3 düşüyle 50,9 milyar avro olmuştur. Perakende piyasadaki gelirler 2011 yılına göre %4,1 azalarak 42 milyar olarak gerçekleşmiştir. Bunun 39 milyar avroluk bölümü telefon cihazları ve rehberler hariç olmak üzere elektronik haberleşme hizmetleri gelirlerini göstermektedir. Elektronik haberleşme hizmet gelirlerinde bir önceki yıla göre %4,4'lük bir azalış olması hem mobil hem de sabit telefon hizmetleri açısından endişelere sebep olmaktadır.

Diğer taraftan özellikle mobil kullanım göstergelerinde çok önemli bir artış görülmektedir. Mobil trafik 2011 yılına göre 13,3 milyar dakika artarak 231,2 milyar dakikaya ulaşırken, 183.1 milyar SMS gönderilmiş ve mobil veri trafiği bir önceki yıla oranla %67,1 oranında artarak 95.500 terabayta yükselmiştir.

Perakende piyasada gelirler düşerken, fiyatlar düşmüş, trafik artmıştır. ARCEP Fransa anakarasında hanelere ilişkin piyasada 2012 yılındaki düşüşün %11,4 olduğunu tahmin etmektedir.

2012 yılında metropolitan Fransa'da mobil hizmetlerin fiyatlarındaki ortalama azalış %11,4 oranında gerçekleşmiştir. Faturalı abonelerin (sabit tarifeli aboneler dâhil) tarifeleri 2012 yılında ortalama %12,6 düşmüştür.

2011'de önemli bir değişim görülmeyen ön ödemeli tarifelerde 2012 yılında ortalama %8'lik bir düşüş gerçekleşmiştir. Buradaki düşüşün nedenlerinden biri olarak ön ödemeli kartlardaki son kullanma tarihi uygulamasının kaldırılması olarak görülmektedir.

2. 2013 İlk Çeyreğinde Hızlı Genişbant Hizmetler

31 Mart 2013 tarihi itibariyle Fransa'da 1,7 milyon süper hızlı genişbant abone bulunmaktadır. Bu rakam oran olarak üç ayda %22 ve 300 bin abone artışı anlamına gelmektedir. 2012 yılı ilk çeyreğine göre ise artış oranı net %100'dür.

Bu rakamın içinde 31 Mart 2013 tarihi itibariyle 365 bin FTTH abonesi vardır ve FTTH abone sayısı sadece son çeyrekte 50 bin artış göstermiştir. Son 1 yıl içindeki FTTH abonesi artış oranı %70'i bulmuştur.

1. 2013 Yılı Birinci Çeyreğinde Hollanda'daki Sabit Genişbant Abone

31 Mart 2013 itibariyle Hollanda'daki genişbant bağlantılarının sayısı 6,65 milyona, pazar büyüklüğü ise 478 milyon avroya ulaşmıştır. DSL'de devam eden azalış trendine karşılık kablo ve fiber internet abone sayılarında artış devam etmiştir. Binaya ve eve kadar fiber aboneleri toplam sabit genişbant pazarının %7,8'ine karşılık gelmektedir.

Yerleşik işletmeci KPN halen %40,8'lik pazar payını korurken, ikinci işletmeci Ziggo'nun pazar payı %26,6 ve üçüncü UPC'nin pazar payı %15,6 olarak gerçekleşmiştir.

1. FTTH Sonlandırmada Simetrik Düzenleme

İtalya düzenleyici kurumu Agcom, bir operatörün EPG'ye sahip olup olmadığına bakılmaksızın eve kadar fiber (FTTH) şebekesini sonlandırma ve binaya giriş izni alma yükümlülüklerine ilişkin düzenleme önerisini 15 Mayıs 2013 tarihine kadar istişare etmiştir.

Çerçeve direktifin 12/3 maddesi “fiziksel olarak uygulanamayan ve ekonomik olarak verimsiz olan altyapılarda ve tekrarlamayan (dublikasyonun) olduğu yerlerde” ulusal düzenleyici kurumlara simetrik düzenleme yapma izni vermektedir. Böyle bir simetrik erişim yükümlülüğünün kapsamı ulusal koşullara bağlıdır. Düzenleyici kurum hangi bileşenin şebekenin sonlandırılmasında darboğaz oluşturduğunu iyi analiz etmelidir.

İtalya’da Agcom sonlandırmaya (binadaki kablolama) ilave olarak binanın girişini kapsayan yere simetrik erişim yükümlülüğü önermektedir. İtalya Telekom’un bakır erişim şebekesinin olduğu kesimde fiberin binada paylaşımı yapılamamaktadır. Bu nedenle binaya ilk gelen FTTH operatörü (alternatif şebeke operatörü de olabilir) tarafından bina girişine yeni bir fiber paylaşım şebekesi inşa edilmelidir. Diğer Batı Avrupa AB üyesi ülkeler arasında, benzer simetrik erişim yükümlülükleri Portekiz, İspanya ve Fransa’da vardır. Önerilen simetrik erişim yükümlülükleri aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Çizelge 3: FTTH Önerilen Simetrik Erişim Yükümlülükleri

Konu	Detaylar
Yükümlülüğün Geçerliliği	Bina girişi İlk gelen operatör
	Sonlandırma İlk gelen operatör ya da binadaki kablo sahibi
Erişim (1 Ocak 2014 tarihinden itibaren)	Bina girişi Kamu alanındaki son menholden bina içindeki ekipman arasında bir alt kanal tahsis etme yükümlülüğü

Konu	Detaylar
	İlk dağıtım noktasından (binanın bodrumu ya da yakınında bir yer) son kullanıcıya bir fiber hat sağlama yükümlülüğü
Şeffaflık	Cezalar da dahil bir servis seviyesi anlaşmasını içeren yıllık referans teklifi yayınlama yükümlülüğü bulunmaktadır. Eğer 30 gün içerisinde itiraz olmazsa, Teklif Agcom'un zımni onayına tabi olmaktadır. Altyapı için yetkilendirme alınmasını müteakip bir ay içerisinde, iletişim bilgilerini web sitesinde yayınlama ve Agcom'u bilgilendirme yükümlülüğü: Ele alınan bina sayısı ve adresleri, temas noktası, konumu, teknik detayları ve prosedürlere ilişkin bütün ilgili bilgiler yer almalıdır. Bilgilerdeki değişikliklerin beş gün içerisinde güncellenmesi gerekmektedir.
Ayırım Gözetmeme	İç ve dış ayırım gözetmeme yükümlülüğü Dikey entegre operatörler, referans teklifin yayınlanmasından itibaren 60 güne kadar perakende satış hizmeti sunamayacaktır.
Fiyatlandırma	"Adil ve makul" fiyatlandırma: <ul style="list-style-type: none">Bina girişi: Tek seferlik ücret, uzun yıllar kullanım hakkıSonlandırma: bir defaya mahsus aktivasyon ücreti veya aylık kira

KORE

1. Kore Posta Hizmet Sağlayıcısı Üzerinden MVNO Hizmeti

Güney Kore Bilim Bakanlığının, Eylül 2013 tarihinden itibaren Sanal Mobil Operatörlük (Mobile Virtual Network Operators, MVNO) hizmetinin devlet posta hizmet sağlayıcısı tarafından yürütülmesine izin vereceği Yonhap Haber Ajansı tarafından rapor edilmiştir. Devlet posta hizmet sağlayıcısının MVNO olarak yetkilendirilmesinin mobil hizmetlerde fiyatların düşmesine yardımcı olmak amacıyla yapılacağı iddia edilmektedir. İlgili raporda, şu anda ülkenin yedi MVNO'sunun mobil şebeke operatörlerinin hizmet sağladığı 20.000 satış noktasının %0,2'sine karşılık gelen 408 noktada perakende hizmet sağladığı belirtilmektedir¹.

¹ <http://www.telegeography.com/products/commsupdate/articles/2013/05/16/south-korean-mvnos-services-to-be-sold-via-korea-post/>

1. British Telecom (BT) Hakkında Fiyat Sıkıştırması İddiası

İngiltere mobil hizmetler piyasasında hizmet vermekte olan alternatif şebeke işletmecilerinden biri olan Talk Talk, İngiltere düzenleyici kurumu OFCOM'a Rekabet Kanunu'nun ikinci bölümü altında yer alan 102. madde kapsamında yaptığı şikâyette BT'nin süper hızlı genişbant hizmetlerindeki hakim konumunu kötüye kullandığını iddia etmektedir. Talk Talk'ın iddiasına göre BT süper hızlı internet hizmeti için diğer işletmecilere toptan sattığı genel Ethernet erişim servisi olan VULA'nın fiyatları ile son kullanıcıya perakende olarak sattığı süper hızlı internet hizmetinin fiyatları arasında yeterli bir marj bırakmayarak süper hızlı internet hizmeti piyasasında fiyat sıkıştırması yapmaktadır.

OFCOM konu ile ilgili soruşturmanın ilk dönemini açmış olup, soruşturmanın 2013 yazı boyunca devam etmesi beklenmektedir.

OFCOM iletişim hizmetlerinde oluşabilecek rekabet problemlerini araştırmak ve yeri geldiği zaman Rekabet Kanunu'nun ilgili maddelerini ilgili işletmeciler üzerinde uygulamak noktasında İngiltere rekabet kurumu olan "Adil Ticaret Ofisi" ile aynı yetkilere sahiptir.

2. Premium Hizmetlerin Çevrimiçi Pazarlanmasında Çıkabilecek Olası Sıkıntılar İçin Rehber

İngiltere premium hizmetler (yetişkinler için hatlar, burç yorumları, TV'lerde yayınlanan yarışmalar için oy verme hatları, bağış hatları vb) düzenleyici otoritesi Phonepay Plus, premium hizmetlerin çevrimiçi pazarlanmasında çıkabilecek olası sıkıntılar için 27 Haziran 2013 tarihine kadar bir rehber hazırlamayı amaçlamakta olup hazırlanacak rehberin odaklandığı temel iki konu şeffaflık ve tüketicinin korunmasıdır.

Çevrimiçi pazarlama (internete bağı elektronik cihazlar kullanarak pazarlama yapma) premium hizmet sağlayıcıların tüketicilerine ulaşmasında gün geçtikçe önem kazanan bir pazarlama metodudur ancak Phonepay Plus bu artışa paralel olarak her geçen gün artan şikâyetlerle karşılaşmaktadır. Çünkü bu pazarlama metodunda kullanılan çeşitli mekanizmalar tüketiciyi yanlış yönlendirmeye neden olarak zarar yaratabilmektedir. Bugün itibarıyla Phonepay Plus'un aldığı şikâyetlerin yaklaşık %40'ı premium hizmetlerin çevrimiçi pazarlanmasıyla alakalı görünmektedir.

Phonepay Plus premium hizmetlerin çevrimiçi pazarlanmasında premium hizmet sağlayıcıları adına hareket eden ilişkili çevrimiçi pazarlama firmalarının uygulamalarından endişe etmektedir çünkü bu ilişkili firmalara performans tabanlı ödeme yapılmaktadır ve bu da firmalarda daha fazla tüketiciyi premium hizmet almaya zorlayan metotlar kullanma konusunda ciddi bir potansiyel oluşturmaktadır. Bu zorlayıcı yaklaşımın doğal sonucu olarak da tüketiciler yanıltılabilmekte ve bu da şikâyet sayısını arttırmaktadır.

Hazırlanan taslak rehber tüketiciyi yanıltmaya yönelik ya da yanıltma potansiyeli olan tipik pazarlama metotlarını tanımlamakta ve premium hizmet sağlayıcılarının Phonepay Plus'un istediği standartta hizmet verebilmesi için ilişkili firmalar üzerinde uygulaması gereken kontrol tedbirlerini detaylı olarak anlatmaktadır.

Önerilen taslak rehber Phonepay Plus'un İngiliz premium hizmet piyasasını düzenlemek için halihazırda uygulamakta olduğu mevcut uygulama esaslarına yeni ve tamamlayıcı bir ek olarak kullanılacaktır.

3. Mobil Genişbant Hizmetleri İçin Daha Fazla Spektrumun Kullanılabilir Hale Getirilmesi

İngiltere düzenleyici kurumu OFCOM mobil genişbant hizmetleri için daha fazla spektrumu kullanılabilir hale getirmek için iki önemli adım atmayı planlamaktadır. Bu adımlardan birincisi 2.3 GHz frekans bandını mobil genişbant hizmetleri için kullanıma açmak diğeri ise beyaz alan teknolojisini etkin olarak kullanmak olarak tanımlanmaktadır.

a) 2.3 GHz Frekans Bandının Kullanıma Açılması

OFCOM 2.4 GHz bandını lisansa tabi olmadan kullanan telsiz cihazları ve bu cihazlarla birlikte çalışan diğer cihazların yaratabileceği olası problemleri anlamak için 9 Haziran 2013 tarihine kadar açık olan bir kamuoyu görüşü toplama dokümanı yayımlamıştır.

Söz konusu doküman, Savunma Bakanlığının 2013 sonrası için boşaltmayı planladığı komşu 2.3 Ghz bandı (2350 - 2390 MHz) ile ilgili görüşleri de toplamaya yardımcı olmakta olup, OFCOM'a göre boşaltılacak bu bantta verilecek lisanslar teknoloji nötr olsa da bu bandın beklenen ana kullanım alanı mobil genişbant olacaktır.

OFCOM söz konusu dokümanla aynı zamanda 2.4 GHz bandını lisansa tabi olmadan kullanan kullanıcıların 2.3 Ghz'ı benimseyip benimsemeyeceklerini de öğrenmeye çalışmaktadır.

b) Beyaz Alan Denemeleri

OFCOM halihazırda karasal sayısal yayın için ve kablosuz mikrofonlar için tahsis edilmiş olan frekansların (470'den 790 MHz'e kadar) beyaz alan teknolojisi ile ek kullanımlarının arttırmak için piyasa oyuncularını davet etmiş ve pilot bir beyaz alan çalışması başlatmıştır. OFCOM'un öngörüsüne göre beyaz alan spektrumu kablosuz genişbant, Wi-Fi ve makineden makineye iletişim için kullanılacak olup pilot çalışma beyaz alana yönelik geliştirilen cihazların çalışma prosedürlerini, başka cihazlarla iletişime geçip geçemeyeceklerini, beyaz alan veri tabanını ve spektrum kullanıcıları üzerinde yaratabilecekleri olası enterferansı test edecektir.

Test ve denemeler 2013 yılı sonbaharında gerçekleştirilecek olup tüm İngiltere'de 2014'te yaygınlaştırılması planlanan beyaz alan teknolojisinin gelişme trendi hakkında önemli bilgiler sağlayacaktır. OFCOM beyaz alan ile ilgili olası düzenlemelerini Kasım 2012'de kamuoyu görüşüne açmıştır.

1. Tüketici BİT Araştırması

İrlanda düzenleyici kurumu ComReg tarafından, tüketicilerin BİT beklentilerinin belirlenmesine yönelik 1000 kişi üzerinde yapılan saha araştırmasında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- TV sahipliği %97, dizüstü bilgisayar sahipliği %75 ve akıllı telefon sahipliği %54 seviyesindedir.
- Akıllı telefonlar hariç olmak üzere, hanelerde mobil cihazlar dahil genişbanta erişim oranı %78 seviyesindedir.
- Sabit hizmetlerden memnuniyet oranı %77 iken, bu oran mobil hizmetler için %76 seviyesindedir.
- Tüketiciler bir hizmeti kullanırken, en fazla maliyet ve hizmet kalitesine önem vermektedir.

Genişbant hizmet kalitesinde hız seviyesi ön plana çıkmakla birlikte, şeffaflığın sağlanması için kullanıcıların gerçek hızlarını ölçebileceği bir platformun ComReg tarafından bu yılın sonuna doğru kurulacağı açıklanmıştır.

1. Yeni Ulusal Frekans Planı

Sanayi Bakanlığı kabul edilecek bir tarihten itibaren elektronik haberleşme hizmetleri (mobil genişbant) için hükümet tarafından ayrılan, revize edilmiş 790-862 MHz bandındaki ulusal frekans planını onaylamıştır. Bu planın uygulamaya geçişi en geç 1 Ocak 2015 olacaktır fakat hükümet bu tarihi daha erken bir tarihe çekmeye çalışmaktadır.

800 MHz bandının mobil operatörlere ihalesi 2011 yılında yapılmıştır. Mevcut durumda 800 MHz bandını kullanan sayısal karasal televizyon (Digital Terrestrial Television - DTT) yayıncıları (zamanlama tanımlanmamış) hükümet tarafından onaylanacak teknik bir plana göre, 470-790 MHz bandına geçeceklerdir.

Özel etkinliklerde program yapmak için ve kablosuz mikrofonların DTT servisleri tarafından enterfere edilmemesi kaydı ile 470-790 MHz frekans bandında yayınlara ikincil düzeyde izin verilecektir.

ABD

1. Kırsal Kesimde Genişbant Yatırımı İçin Doğru Teşviklerin Belirlenmesi

FCC'ye bağlı kablolu iletişim bürosu kırsal kesimde genişbant hizmeti sağlayan ve yatırım maliyetini ancak karşılayan işletmeciler adı verilen küçük işletmecilerin maliyetlerini destekleme noktasında karşılaşılan birkaç probleme çözüm aramaktadır.

Komisyonun daha önceden uygulamakta olduğu eski Evrensel Hizmet Sisteminin en problemleri sonuçlarından biri kırsaldan kırsala uçurum olarak adlandırılmaktadır. Kırsaldan kırsala uçurum Evrensel Hizmet Sisteminin hesap verilebilir bir yapıya sahip olmaması ve destek sağlayacağı noktalara iyi odaklanamaması nedeniyle bazı kırsal kesimlere dünya standartları üzerinde hizmet sunulurken, bazı kesimlere çok küçük bir alanda dahi sağlıklı hizmet sunulamamasıdır. Bu tür bir problemin oluşmasının temel sebebi merkezi yerlerde hizmet veren büyük işletmeciler ile kırsal kesimde hizmet veren küçük işletmecilerin hesap verilebilirlik açısından aynı düzenlemelere tabi olmamasıdır.

Kablolu hizmetler için sağlanan evrensel hizmet desteğinin yaklaşık üçte ikisi yatırım maliyetini ancak karşılayan işletmecilere gitmektedir ancak bu işletmeciler hizmet sunmanın çok pahalı olduğu ve bu nedenle diğer işletmecilerin hizmet sunmadığı

kırsal kesimlerin ancak %20 ile %30 arasındaki kısmına ses ve genişbant hizmeti sunmaktadırlar ki bu alanlar evrensel hizmete en çok ihtiyaç duyulan alanlardır. Durum bu şekilde olunca çok sayıda anlaşmazlık oluşmaktadır çünkü bahsi geçen bu küçük işletmeciler ulaşılması neredeyse imkânsız olan bölgelerde hizmet sunmakta olduğu için büyük işletmecilere uygulanan acil durum önlemleri ve hesap verilebilirlik kurallarına tabi olmamaktadır.

Bu problemin çözümü için hangi tür şirketin hangi tür alanda hizmet verdiğine bakılmaksızın tüm Amerikalıların genişbant erişiminin daha verimli ve şeffaf olabilmesi için evrensel hizmet fonu "Bağlan Amerika" fonuna dönüştürülmüş olup işletmecilere verilen her türlü desteğin verimli ve şeffaf bir şekilde yapılması amaçlanmıştır.

Gerçekleştirilen reformlar maliyeti karşılama esasını göz önünde bulundururken küçük işletmecileri desteklemek için 2 milyar ABD doları ayırmakta ve mevcut süreci kötüye kullanımı azaltıp hesap verilebilirliği arttırmak üzerinden şekillendirmektedir. Yeni sistemin tasarımı daha basittir ve genişbant yatırım için güçlü teşvikler içermektedir. FCC'nin bugün itibarıyla cevaplandırmaya çalıştığı temel soru, küçük işletmecileri bu sistemin içine nasıl daha etkili sokabileceğidir.

Sorunların çözümü noktasında FCC kırsal kesime genişbantın sunulması ile ilgili diğer mekanizmaları da değerlendirmektedir. Mevcut durumda yalnızca hem ses hem de internet için birlikte destek alınabilirken bazı küçük işletmeciler sadece genişbant internet hizmeti için destek almayı talep etmektedir. Kullanıcıların internet için fiber, DSL ve kablo bağlantısını tercih etme oranları artarken ses hizmeti için mobile doğru bir kayma eğilimleri olduğu değerlendirildiğinde bu fikrin üzerinde düşünülmesi gereken bir fikir olduğu ortaya çıkmaktadır. FCC'nin bu fikir üzerindeki önerileri değerlendirme süreci devam etmekte olup bu yolun izlenmesi durumunda cevaplanması gereken temel sorulardan biri toplam 2 milyar ABD doları olan bütçenin sadece genişbant interneti sağlamak isteyen işletmecilerle her iki hizmeti de sağlayan işletmeciler arasında nasıl dağıtılacağıdır.

2. Teknoloji Dönüşümü Denemeleri

FCC bünyesinde hizmet vermekte olan Teknoloji Dönüşüm Politikaları Eylem Gücü (TDPEG) yeni teknolojilerin mevcut iletişim altyapısına adapte edilmesi buna ek olarak da gerçek dünya örnekleriyle denemeler yapılması için bir kamuoyu duyurusu yapmış olup olası denemelere katılım sağlanmasını ve sonuçlarının kamuoyuyla paylaşılmasını talep etmektedir. Bu uygulamanın temel mantığı FCC'ye teknoloji dönüşümleri ile ilgili olarak yaptığı düzenlemelerde tutarlı ve objektif veri sağlayarak yardımcı olmaktır.

Elektronik haberleşme şebekeleri bakırdan fibere dönüşürken şebeke mimarisinde kullanılan temel metot da değişerek zaman bölmeli çoğullamadan (time division multiplexing) internet protokollerine doğru kaymaktadır. Bu dönüşüm içerisinde kablosuz ses ve veri hizmetleri önemli bir yer tutmakta olup bu alandaki gelişmeler heyecan vericidir. Yeni teknolojiler tüketiciler için çok sayıda inanılmaz potansiyel içerse de odaklandıkları temel nokta daha kaliteli ses ve daha hızlı internettir. Bir örnek vermek gerekirse IP tabanlı şebekeler daha fonksiyonel acil durum şebekelerini daha kısa sürede ve daha hızlı kurmaya olanak vermektedir. Ancak yeni teknolojilerin faydalarından yararlanma noktasında göz önünde bulundurulması gereken temel referans noktaları Amerikan İletişim Yasasında yer alan tüketicilerin korunması, evrensel hizmet, rekabetçilik ve kamu güvenliği gibi temel değerlerdir.

TDPEG'in kurulmasındaki temel amaç objektif ve tutarlı verilere dayalı olarak FCC'ye önerilerde bulunmak olduğundan bu temel değerleri korumak için eksiksiz toplanmış, tutarlı ve objektif veriye ihtiyaç vardır. TDPEG bu amaçla 2013 yılının Mart ayında ülkenin her yanındaki uzmanlarla birlikte bir çalıştay düzenlemiş olup, söz konusu çalıştay yeni teknolojilerin yetenek ve kısıtları, tüketicilerin ses ve genişbant hizmetlerini alırken yaptığı tercihler ve yeni teknolojileri sunulması noktasında bu teknolojileri sunmaya hevesli işletmecilerin olası planları gibi konulara odaklanmaktadır.

TDPEG bugün bu çalışmanın devamı olarak denemelerin yapılmasını talep etmekte ve yeni nesil acil haberleşme şebekelerinin potansiyelleri, kablolu iletişimden kablosuz iletişime geçişin tüketicilerin üzerindeki etkisi, VoIP (internet üzerinden ses

hizmeti) hizmeti trafiği ile ilgili arabağlantının sağlanması gibi konularda oluşan görüş ve önerilerin kendisine iletilmesini istemektedir.

TDPEG bu denemelerde başka unsurların da göz önünde bulundurulmasının faydalı olacağını düşünmektedir. Bunlar arasında engellilerin elektronik haberleşme hizmetine erişimi ya da numaralandırmayla ilgili veri tabanlarının etkili kullanılması gibi konular ön plana çıkmaktadır. TDPEG'in bu denemelerden elde etmek istediği temel sonuçlar spesifik teknolojilerin etkilerini görmeye çalışmaktan ziyade tüm şebekelerin IP tabanlı hale getirilmesi durumunda oluşacak problemleri görmeye çalışmaktır. Bu nedenle kamuoyu bilgilendirilirken spesifik bir teknoloji ya da hizmete yönelik denemelerin yapılması talep edilmemiş, daha çok denemelerin nasıl yapılacağının ve tüketicilerin güvenliğinin nasıl sağlanacağının sınırları çizilmiştir.

2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

BEREC

Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyicileri Grubu (BEREC) 2010 yılının Ocak ayında aktivitelerine başlamış ve 2011 yılı içerisinde Avrupa Düzenleyiciler Grubu'nun yerini alarak tamamen fonksiyonel hale gelmiştir. BEREC'in başlıca görevleri;

- Düzenleyici Kurumlar arasında ortak yaklaşımları belirlemek, en iyi uygulamaları öne çıkarmak ve AB düzenleyici çerçevesinin uygulanmasına yönelik rehberler oluşturmak,
- Talep eden düzenleyici kurumlara yardımcı olmak,
- Spesifik düzenleyici konulara ilişkin Komisyon'un taslak kararları, tavsiyeleri ve rehberlerine görüş oluşturmak

olarak sıralanabilir.

1. Avusturya Kiralık Devre Sonlandırma Pazarına İlişkin BEREC Görüşleri

Avrupa Komisyonu 3 Nisan 2013 tarihinde Avusturya düzenleyici kurumu RTR'den kiralık devre sonlandırma pazarına ilişkin bir bildirim almıştır. 3 Mayıs 2013'te Komisyon RTR'yi ve BEREC'i bilgilendirerek taslak analizin bir pazara giriş engeli oluşturabileceğini ifade etmiş ve AB mevzuatıyla uyumu konusunda endişelerini ortaya koymuştur.

Komisyonun görüşünde;

- 1) Düşük ve yüksek kapasiteli pazarların (2 Mbit/sn ve altı ile üstü kapasiteler) rekabet koşullarının homojen olmadığı,
- 2) A1 TA adlı işletmecinin etkin piyasa gücüne (EPG) sahip işletmeci olarak belirlenmesinde yeterince pazar verisi kullanılmadığı (en azından yüksek kapasiteli pazarda),
- 3) Bir pazara giriş engeli oluşturulduğu

ifadelerine yer verilmiştir.

Bu kapsamda BEREC tarafından yapılan ekonomik analizler neticesinde BEREC, Komisyonun ciddi endişelerine katıldığını açıklamıştır. Bu noktada BEREC'in önerisi, RTR'nin taslak kararını gözden geçirmesi, pazar tanımı ve EPG değerlendirmesinin güvenilir ve kanıtlanabilir bir temele dayanması ve bu kanıtların gerektirmesi halinde kararın gözden geçirilmesi şeklinde olmuştur.²

CEPT

Türkiye'nin de 1959 yılında diğer 18 Avrupa Ülkesi ile birlikte kurucu üyesi olduğu CEPT, Batı ve Doğu Avrupa'dan 48 ülkenin üye olduğu Avrupa merkezli bir kuruluştur. CEPT, posta ve telekomünikasyon alanlarında üyeleri arasında işbirliği ve dinamik bir pazar oluşturmak amacıyla tüm düzenleme ve frekans planlaması çalışmalarını, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (ETSI) ile işbirliği içerisinde sürdürmekte ve alınan kararların AB mevzuatı haline getirilmesine yönelik çalışmalar yapmaktadır.

Türkiye, telekomünikasyon politikalarını Avrupa ile uyumlu olarak oluşturduğundan, CEPT'in frekans planlamaları ve telekomünikasyon düzenlemeleriyle ilgili çalışmalarını etkin bir şekilde takip etmektedir. Yapılan düzenlemelerin ve frekans planlamalarının altyapısında CEPT tarafından yürütülen bu çalışmalardan fayda sağlanmaktadır.

1. UPU ve CEPT Arasında Teknik ve Düzenleme Konularında Ortaklık

Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı (CEPT) ve Dünya Posta Birliği (UPU), teknik işbirliği konularında daha yakın bir şekilde birlikte çalışılması, düzenleyici konularda daha fazla bilginin ve en iyi uygulamaların paylaşılması konularındada anlaşmaya varmışlardır.

² Konuya ilişkin detaylı bilgilere

http://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/opinions/1293-berec-opinion-on-phase-ii-investigation-pursuant-to-article-7-3-of-directive-20021ec-as-amended-by-directive-2009140ec-case-at20131442-wholesale-terminating-segments-of-leased-lines-market-6-in-austria adresinden ulaşılabilir.

Avrupa'nın hükümetler arası bir kuruluşu ve UPU'nun zorunlu birliği olan CEPT'in Eş Başkanı Ulrich Dammann ile UPU Genel Müdürü Bishar A. Hüseyin 25 Nisan 2013 tarihinde UPU merkezinde bu hususta bir Mutabakat Anlaşması (MoU) imzalamışlardır.

CEPT, özellikle Avrupa Posta Düzenleme Komitesi (CERP) aracılığıyla UPU'nun çalışmalarına katılmaktadır. Bu anlaşma UPU'nun bölgesel kalkınma planlarının ortak uygulanmasını desteklemiş ve Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarındaki (COMESA) düzenleyiciler için seminerlerde uzmanlık sağlamıştır.

MoU, Evrensel Posta Servisi yükümlülüğü ile posta düzenleme ve politika gibi ortak ilgi alanlarında iki taraf arasında bir işbirliği çerçevesi oluşturmuştur.

CEPT ve UPU, ülkeler ve zorunlu birlikler arasında en iyi uygulamalara ön ayak olacak ve karşılıklı değişim sağlayacaktır. Bunlar, özel çalışmalarında ve kendi ilgili alanlarında projeler üzerinde işbirliği yapacaklardır.

CEPT Eş Başkanı Ulrich Dammann imza esnasında yaptığı konuşmada: "Dünyanın çeşitli yerlerinde çözümlerde farklılık olsa da düzenleme konularının genellikle aynı olduğunu, bu çözümlerin postanın gelişimini engelleyen verimsiz yapılardan kurtulmayı, piyasayı denetlemek üzere bağımsız bir düzenleyici kurum kurmayı ve posta işletmecisinin kendini finanse etme kabiliyetini artırmak için doğru araçlara sahip olmasının sağlanmasını içerdiğini" söylemiş ve konuşmasının devamında "Avrupa düzenleyicilerinin gelişmemiş ülkelerle deneyimlerini paylaşmaya ve onları tekerleği yeniden icat etmek zorunda olmaktan kurtarmaya yardımcı olmak için istekli olduklarını, amaçlarının rekabeti ve yasal dayanakları kullanarak halka daha iyi hizmet vermek olduğunu" eklemiştir.

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD), İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kalkınma ve yardımlaşma amacıyla kurulmuş bir ekonomik işbirliği örgütüdür. Halihazırda ülkemizin de üyesi olduğu OECD'nin 34 üyesinin büyük çoğunluğu gelişmiş ve serbest piyasa kapitalizmini benimsemiştir. Esas olarak OECD üye ülkelerden topladığı verileri analiz ederek üyelerinin ekonomik durumunu izlemekte ve ekonomik alanda politika önerilerinde bulunmaktadır. Bu çerçevede, düzenleyici reform, bilim ve teknoloji, internet, rekabet gibi konular OECD'nin ilgilendiği alanlar arasında yer almaktadır.

1. Küresel Ekonomik Durumu Raporu

OECD, Mayıs ayı sonunda küresel ekonomik durumu raporunu yayımlamıştır. Buna göre, dünya ekonomisi büyümeye devam ederken büyüme, ülkeler ve bölgeler arasında büyük farklılık göstermektedir. OECD'nin en son tahminlerine göre dünya ekonomisinin bir bütün olarak sabit fiyatlarla 2013 yılında %3,1 ve 2014 yılında %4 büyümesi beklenmektedir. OECD ülkeleri için tahmin edilen büyüme oranı 2013 yılında %1,2 iken 2014 yılında %2,3'tür. OECD dışı ülkelerde ise ekonomik büyüme oranının 2013'te %5,5 ve 2014'te %6,2 olması beklenmektedir. Esasen, elektronik haberleşme sektörü de Gayri Safi Yurt İçi Hasıla'nın bir parçası olarak genel ekonominin büyüme/küçülme yönündeki hareketlerine paralel bir seyir izlemektedir. Bu çerçevede, OECD'nin önümüzdeki yıllara ilişkin büyüme oranı tahminlerinin yükselmesi elektronik haberleşme sektörü açısından da olumlu olarak yorumlanabilir. OECD Genel Sekreteri'ne göre dünya ekonomisinin büyümesini teşvik eden unsurlar arasında genişletici para politikaları, finansal piyasaların durumundaki iyileşme, tüketici güveninin yavaş yavaş artması yer almaktadır. Öte yandan, işsizlik ve özellikle genç kesimde görülen yüksek işsizlik oranı OECD üyesi ülkelerin en önemli sorunlarından biri olmaya devam etmektedir.

2. Uluslararası Mobil Dolaşım Anlaşmaları Raporu

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) internet sitesinde 3 Haziran tarihi itibarıyla “Uluslararası Mobil Dolaşım Anlaşmaları” başlıklı bir makale veya kısa çalışma raporu yayımlanmıştır³. Söz konusu dokümanda iki ya da daha fazla ülke arasında imzalanacak uluslararası mobil dolaşım anlaşmalarında dikkat edilecek hususlar incelenmektedir. Genel olarak, iki farklı ülkedeki işletmeciler arasında dengeli bir trafik varsa işletmecilerin birbirlerine simetrik ücret talep ettikleri görülmektedir. Ancak, gerçek hayatta genellikle işletmeciler arasında oldukça dengesiz bir trafik olgusu gözlenmektedir. Ayrıca, işletmeciler dolaşım ücretlerine tavan fiyat uygulamaları durumunda bile işletmecilerin fiyatlarını tavadan belirledikleri gözlenmiştir.

İşletmeciler, eğer kullanıcıların sundukları hizmete olan taleplerinin fiyat esnekliği düşük olduğunu düşünüyorlarsa yüksek fiyat belirlemektedirler. Nitekim makaleye göre dolaşım hizmeti içinde bu olgu geçerlidir. AB'nin genel düzenleyici mantığı çerçevesinde piyasa başarısızlığına öncelikle toptan düzeyde müdahale edilmesi, yeterli olmazsa perakende düzeyde müdahale edilmesi esastır. Uluslararası dolaşım hizmetleri özelinde perakende düzeyde de müdahale yapılmıştır. Ancak, toptan ve perakende düzeyde uygulanan fiyat düzenlemelerinin kalıcı olma ihtimali vardır. Bu çerçevede, makalede perakende düzeyde fiyat müdahalesine ihtiyaç göstermeyecek toptan düzeyde yeni bir yaklaşıma olan ihtiyacın altı çizilmektedir. Ancak bu yaklaşımlarında test edilmediği ve başarılı olup olmayacaklarının bilinmediği söylenmektedir. Altı çizilen nokta toptan fiyatların yerel düzenleyici kurumların yetkisi olmadığı yabancı işletmeciler tarafından belirlenmesi olgusudur. Bu olgu nedeniyle bu konuda ortaya çıkan sorunların çözümünde uluslararası işbirliğine ihtiyaç olduğu öne sürülmektedir.

Şeffaflık yükümlülüğü ile kullanıcıların uluslararası dolaşım ücretlerine ilişkin farkındalığının artırılarak fiyat esnekliklerinin bir miktar artırılacağı düşünülmektedir. Uluslararası dolaşım hizmetlerinin Dünya Ticaret Örgütü'nün çalışma alanına girmesi ve En Çok Kayrılan Ulus prensibi (*Most Favored Nation*

³ http://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/oecd-digital-economy-papers_20716826

Principle) gibi düzenlemelerde uluslararası dolaşım hizmetlerinin makul ve ayrımcı olmayan şartlarda sunulmasını öne çıkarmaktadır. Ancak bu zorunlulukların nasıl yerine getirileceği hususu belirsizdir. Trafiğin taraflar arasında dengesiz dağılması durumunda toptan düzeyde fiyat düzenlemesi yararlı olacaktır. Ancak, rapora göre toptan piyasada rekabetçi bir yapı perakende düzeyde rekabet ortamının oluşması için zorunlu ancak yeterli bir şart değildir. Perakende düzeyde rekabetin oluşmasına, rekabetçi toptan pazarla birlikte Sanal Mobil Şebeke İşletmecileri'nin fiyat düzenlemesine tabi toptan ücretlere esnek bir şekilde erişiminin temin edilmesinin yardımcı olacağı raporda öne sürülmektedir. Konuya ilişkin detaylı bilgi makaleden elde edilebilir.